Vak: Digitalisering: mensenrechten en ethiek — credits: 5

Vakcode	XRDB22DME
Naam	Digitalisering: mensenrechten en ethiek
Studiejaar	2025-2026
ECTS credits	5
Taal	Nederlands
Coördinator	L. Wolting
Werkvormen	Opdracht Werkcollege
Toetsen	Digitalisering: mensenrechten en ethiek - Opdracht

Leeruitkomsten

Analyseren (algemene toelichting competentie)
Voordat de hbo-jurist een beroepsproduct maakt, dient hij de praktijk te analyseren. Vervolgens formuleert hij de juridisch relevante vragen bij een casuspositie. Hij beschikt over onderzoeksvaardigheden: hij gaat systematisch te werk door de relevante juridische bronnen te selecteren en verzamelen, zoals wetgeving en jurisprudentie. Zijn analyse omvat het proces van verzamelen, selecteren, kwalificeren en analyseren van de praktijksituatie, de daaruit voorvloeiende relevante feiten en juridische bronnen. De hbo-jurist moet dit volledige proces doorlopen om een goed beroepsproduct op te leveren.

Adviseren (algemene toelichting competentie)
Nadat de hbo-jurist de adviesvraag heeft verhelderd, onderzoekt hij de feiten, standpunten, belangen, rechtsbronnen en toepasselijke rechtsregels. Na een analyse brengt hij mondeling of schriftelijk in passende vorm en taalgebruik een onderbouwd advies uit, waarbij zijn overwegingen inzage geven in hoe het advies tot stand is gekomen en hoe hij rekening houdt met aspecten als klantvriendelijkheid, effectiviteit, bruikbaarheid en draagvlak.

Organiseren (algemene toelichting competentie)
De hbo-jurist draagt in een juridische beroepsomgeving zorg voor het aanleggen, beheren, ontsluiten en overdragen van juridische dossiers en informatie in de eigen organisatie of de keten. Hij is in staat juridische dienstverlening, processen of projecten efficiënt en effectief, in te richten en uit te voeren. Daarbij heeft hij oog voor (digitale) ontwikkelingen die kansen bieden voor vernieuwing en verbetering van juridische diensten en processen. Hij kan samenwerken met professionals van verschillende disciplines en zoekt continu naar mogelijkheden om zijn eigen functioneren en dat van de organisatie te verbeteren.

Innoveren (algemene toelichting competentie)
De jurist signaleert de effecten van nieuwe wet- en regelgeving, richtlijnen en andere afspraken van overheden op micro- meso- en macroniveau. Hij past daarbij inzichten uit actueel (internationaal) juridisch onderzoek toe en onderzoekt waar nodig zelf welke knelpunten er zijn. Op basis daarvan formuleert hij een onderbouwd (beleids-) advies en/of doet voorstellen voor preventiemaatregelen. Hij betrekt hierbij relevante politiek-maatschappelijke ontwikkelingen. Door het doen van (bronnen-) onderzoek draagt hij bij aan de verbetering van de praktijk op micro-, meso- en macroniveau. De jurist neemt initiatief om onderbouwde oplossingsrichtingen en verbetermaatregelen te bespreken en onderneemt acties om bij te dragen aan de implementatie.

Inhoud

Bij Digitalisering: mensenrechten en ethiek in de module Recht en digitalisering bekijken we de digitalisering door de bril van mensenrechten. De focus wordt gelegd op vijf clusters van mensenrechten. Per cluster van mensenrechten wordt nader ingegaan op de impact die AI of digitalisering heeft op de mensenrechten of grondrechten. Bij het onderdeel ethiek gaat de student nader in op hoe hij of zij omgaat met dilemma’s die inherent zijn aan informatisering en technologie zoals artificiële intelligentie of robotica. Hoe maak je een verantwoorde keuze voor een nieuwe technologie of wanneer zijn voor de student deze technologische risico’s acceptabel?
Een van de vragen die hierbij aan bod komt is de klassieke vraag: ‘Kunnen machines denken?’Aan de hand van actualiteiten verkrijgt de student inzicht in de (juridische en maatschappelijke) verantwoordelijkheden die bij mensen en artificial intelligence (AI) een rol spelen.
De student gaat hiermee ook zelf aan de slag. De toetsing sluit aan bij de opgaven uit het rapport *Opgave AI. De nieuwe systeemtechnologie van de Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid* (WRR). De WRR betoogt dat de inbedding van een systeemtechnologie als AI opgaven met zich meebrengt voor overheid en samenleving.
De student gaat met enkele van deze opgaven aan de slag. Het ontwikkelen van deze opgaven geeft de student behalve inzicht in grondrechten en eigen oordelen en handelen ook inzicht in dat van anderen. Dit inzicht is bepalend voor de ontwikkeling tot een integere en ethisch verantwoordelijke juridische professional.

Opgenomen in opleiding(en)

Minor Recht en digitalisering deeltijd
HBO - Rechten (deeltijd)
Sociaal-Juridische Dienstverlening (deeltijd)

School(s)

Instituut voor Rechtenstudies

De ECTS onderwijscatalogus van de Hanzehogeschool Groningen wordt met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Het is echter mogelijk dat de inhoud van de catalogus -en de daarin vervatte informatie- verouderd, incompleet of onjuist is. Aan de inhoud van de catalogus kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.